

RO

RO

RO

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 16.7.2008
COM(2008) 397 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

**cu privire la Planul de acțiune privind consumul și producția durabile și politica
industrială durabilă**

{SEC(2008) 2110}

{SEC(2008) 2111}

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

cu privire la Planul de acțiune privind consumul și producția durabile și politica industrială durabilă

1. INTRODUCERE

Uniunea Europeană a luat măsuri importante pentru atingerea obiectivelor sale cu privire la creșterea economică și la crearea locurilor de muncă. Strategia de la Lisabona a obținut rezultate semnificative¹. Peste șase milioane de locuri de muncă au fost create în cursul ultimilor doi ani, iar șomajul s-a redus în mod semnificativ. Industria europeană este competitivă la nivel mondial și contribuie substanțial la creșterea economică și la crearea de locuri de muncă. Prin politica sa industrială, Comisia a continuat să instituie condițiile-cadru corespunzătoare activității întreprinderilor din Europa.

Provocarea o constituie acum integrarea dezvoltării durabile în acest context. Dezvoltarea durabilă are drept scop îmbunătățirea continuă a calității vieții și a bunăstării generațiilor prezente și viitoare². Acesta constituie unul dintre obiectivele esențiale ale Uniunii Europene. Cu toate acestea, acest obiectiv este afectat de schimbările din ce în ce mai rapide la nivel mondial, de la topirea calotelor glaciare la creșterea cererii de energie și resurse.

Provocările sunt direct legate de modul nostru de viață. Modul în care producem și consumăm contribuie la încălzirea globală, la poluare, la utilizarea materiilor prime și la epuizarea resurselor naturale³. Consecințele consumului în UE se fac resimțite la nivel mondial, deoarece UE depinde de importurile de energie și de resurse naturale. În plus, o proporție crescândă de produse consumate în Europa sunt fabricate în alte părți ale lumii.

Mai mult ca niciodată, necesitatea de a evolua spre modele de consum și producție mai durabile constituie o prioritate.

Pot fi luate multe măsuri care să aducă beneficii nete industriei și gospodăriilor europene. Conform Comitetului interguvernamental privind schimbările climatice, 30% din energia utilizată în imobile ar putea fi redusă până în anul 2030, cu beneficii economice nete. Presiunea exercitată la nivel mondial în vederea unei utilizări mai eficiente a resurselor și măsurile care vizează îmbunătățirea dezvoltării durabile ar putea deveni o importantă sursă de inovare și un atu important pentru competitivitatea industriei.

Prezentul document definește strategia Comisiei de a sprijini o abordare integrată în UE și la nivel internațional, pentru a încuraja consumul și producția durabile și pentru a promova politica sa industrială durabilă. Această strategie completează politicile în vigoare privind utilizarea energiei, în special pachetul de măsuri privind energia și schimbările climatice adoptat de Comisie în ianuarie 2008.

---

¹ Propunere de program comunitar de la Lisabona 2008 – 2010 - COM(2007) 804.

² Strategia de dezvoltare durabilă a UE, revizuită, Consiliul UE, 10917/06.

³ Environmental Impact of PROducts (EIPRO: impactul produselor asupra mediului), Centrul Comun de Cercetare -IPTS; National Accounting Matrix with Environmental Accounts (NAMEA: Sistemul de conturi naționale cuprinzând conturi de mediu), SEE. Aceste studii arată că, în UE, sectorul consumului legat de alimentație, locuințe (inclusiv: încălzire, apă, aparate de uz casnic) și transporturi constituie cauza a 70% până la 80% din *ansamblul* efectelor asupra mediului.

Elementul central al planului de acțiune este un cadru dinamic menit să îmbunătățească performanța energetică și ecologică a produselor și să încurajeze adoptarea lor de către consumatori. Pentru aceasta, este necesară stabilirea unor standarde ambițioase pe piața internă în ansamblul său, asigurând îmbunătățirea produselor printr-o abordare sistematică a măsurilor de stimulare și a achizițiilor publice și printr-o consolidare a acțiunilor de informare a consumatorilor printr-un cadru mai simplificat și mai coerent privind etichetarea, astfel încât cererea să poată veni în sprijinul acestei politici. Această abordare va viza produsele care dețin un potențial semnificativ de reducere a impactului asupra mediului.

Obiectivul este crearea unui cerc virtuos: îmbunătățirea performanței ecologice generale a produselor pe tot cuprinsul ciclului lor de viață, promovând și stimulând cererea de produse și tehnologii de producție mai bune și ajutând consumatorii să facă alegeri mai bune printr-o etichetare mai coerentă și mai simplă.

Acest demers va fi sprijinit și completat prin acțiuni care să permită atingerea unei producții mai economice în ceea ce privește resursele și care să abordeze aspectele internaționale ale problemei.

2. UN CADRU STRATEGIC DINAMIC PENTRU UN CONSUM MAI INTELIGENT ȘI PRODUSE MAI BUNE

Există o serie de politici care vizează îmbunătățirea performanței energetice și ecologice a produselor. Directiva privind proiectarea ecologică⁴ instituie un cadru pentru stabilirea cerințelor de proiectare ecologică pentru produsele consumatoare de energie. O serie de alte acte legislative abordează aspecte specifice ale ciclului de viață al produselor, precum deșeurile. Sistemele de etichetare introduse de directiva privind etichetarea energetică⁵, regulamentul Energy Star⁶, regulamentul privind eticheta ecologică⁷ și alte sisteme elaborate de statele membre, detailiști și alți agenți economici furnizează consumatorilor informații cu privire la performanța energetică și ecologică a produselor. Statele membre pun în aplicare măsuri de stimulare și achiziții publice pentru a stimula o performanță mai bună a produselor. De asemenea, regulamentul Energy Star obligă instituțiile UE și autoritățile statelor membre să achiziționeze echipamente de birou care respectă niveluri specifice de eficiență energetică.

Cu toate acestea, o serie de lacune diminuează potențialul acestor politici. Cea mai mare parte a actelor legislative tratează doar anumite aspecte specifice ale ciclului de viață ale unui produs. Cu toate că directiva privind proiectarea ecologică ia în considerare ciclul de viață în ansamblul său, impactul produselor consumatoare de energie asupra mediului prevăzut în prezent de directivă reprezintă doar 31-36% din impactul total al produselor asupra mediului⁸. Informarea consumatorilor prevăzută de politica comunitară se axează pe eficiența energetică

---

⁴ Directiva 2005/32/CE a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a unui cadru pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor consumatoare de energie (JO L 101, 22.7.2005, p. 29).

⁵ Directiva 92/75/CEE a Consiliului din 22 septembrie 1992 privind indicarea, prin etichetare și informații standard despre produs, a consumului de energie și de alte resurse la aparatele de uz casnic (JO L 297, 13.10.1992, p.16).

⁶ Regulamentul (CE) nr. 106/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 ianuarie 2008 privind un program comunitar de etichetare referitoare la eficiența energetică a echipamentelor de birou (JO L 39, 13.2.2008, p. 1).

⁷ Regulamentul (CE) nr. 1980/2000 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iulie 2000 privind sistemul comunitar revizuit de acordare a etichetei ecologice (JO L 237, 20.9.2000, p. 1).

⁸ A se vedea documentul de lucru al serviciilor Comisiei SEC(2008) 2110 Evaluarea impactului pentru reformarea Directivei 2005/32/CE, Tabelul 3.

a aparatelor de uz casnic și a echipamentelor de birou, în conformitate cu directiva privind etichetarea energetică și programul Energy Star sau acoperă doar un număr limitat de produse (în cazul etichetei ecologice). În concluzie, acțiunile la nivel național nu sunt coordonate.

În general, instrumentele voluntare și de reglementare nu sunt conectate suficient între ele, iar sinergiile care ar putea exista între diferitele instrumente nu sunt exploatate. Punerea în aplicare nu este suficient de dinamică și anticipativă pentru a antrena o îmbunătățire a performanței produselor. Abordările naționale și regionale divergente transmit mesaje contradictorii producătorilor, și ca urmare, potențialul pieței interne nu este realizat pe deplin.

Noua strategie **integrează** potențialul diferitelor instrumente politice pentru a le pune în aplicare într-o manieră **dinamică**.

Aceasta prevede următoarele acțiuni:

- domeniul de aplicare a directivei privind proiectarea ecologică aplicabilă produselor consumatoare de energie va fi extins pentru a cuprinde toate produsele energetice. Vor fi stabilite **cerințe** minime pentru produsele având un impact semnificativ asupra mediului, care vor fi axate pe aspecte ecologice esențiale. Pentru ca piețele să dispună de informații asupra celor mai performante produse, se vor identifica de asemenea **valori de referință** avansate ale performanței ecologice. Cerințele minime și valorile de referință avansate vor face obiectul unor **revizuri** periodice, pentru ca acestea să poată fi adaptate progresului tehnologic și pentru ca întreprinderile să dispună de o perspectivă pe termen lung a viitorului cadru de reglementare.
- **etichetarea** produselor în cadrul directivei privind etichetarea energetică și a regulamentului privind eticheta ecologică va fi dezvoltată în continuare și, în urma unei revizuii a directivei privind proiectarea ecologică în 2012, va fi completată în mod corespunzător de o directivă privind etichetarea în materie de proiectare ecologică, în scopul de a informa consumatorii asupra performanței energetice și/sau ecologice a produselor;
- eficiența energetică și criteriile ecologice prevăzute de sistemele menționate anterior vor fi folosite pentru a stabili o bază armonizată pentru **achizițiile publice** și **măsurile de stimulare** oferite de UE și statele sale membre. Aceasta va permite depășirea fragmentării existente în prezent a stimulentele și măsurilor de stimulare de pe piața internă;
- o serie de alte acțiuni în vederea unui **consum mai inteligent** vor fi, de asemenea, întreprinse. În special, vor fi puse în aplicare măsuri în ceea ce îi privește pe detailiști și producători în vederea ecologizării propriilor activități și lanțuri de aprovizionare, precum și a sensibilizării consumatorilor în general, intensificând totodată rolul proactiv al acestora.

Această strategie poate permite abordarea unei game largi de probleme de mediu. Aplicarea acestei abordări produselor care au un impact semnificativ asupra mediului poate conduce la beneficii economice și ecologice substanțiale. De exemplu, acțiunile propuse ar putea crește numărul de locuințe renovate dotate cu ferestre mai performante și mai bine izolate, permițând astfel gospodăriilor să facă economii cu încălzirea locuinței și să reducă consumul de energie, precum și emisiile directe și indirecte de gaze cu efect de seră.

Acțiunile sunt descrise în detaliu în cele ce urmează.

2.1. Directiva privind proiectarea ecologică

Directiva privind proiectarea ecologică stabilește norme pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor consumatoare de energie, în scopul garantării

liberei circulații a acestor produse în cadrul pieței interne, din perspectiva întregului ciclu de viață al acestora. Deși nu introduce în mod direct cerințe obligatorii aplicabile anumitor produse, directiva permite Comisiei, asistată de un comitet să adopte măsurile de punere în aplicare privind anumite produse și aspectele lor ecologice (cum ar fi consumul de energie, producerea de deșeuri, prelungirea duratei de viață) în urma realizării unei evaluări a impactului și a consultării părților interesate.

Directiva privind proiectarea ecologică se aplică în prezent doar produselor consumatoare de energie. În scopul de a lărgi cadrul și pentru alte produse având importanță pentru mediu, domeniul său de aplicare va fi extins la toate produsele energetice, cu excepția mijloacelor de transport, care fac deja obiectul unor politici și acte legislative separate care vizează reducerea impactului lor asupra mediului. Produsele energetice sunt acele produse care au un impact asupra consumului de energie în cursul utilizării. Această categorie include produsele consumatoare de energie și alte produse precum ramele de ferestre, ale căror proprietăți izolante influențează energia necesară pentru încălzirea și climatizarea clădirilor și dispozitivele de utilizare a apei, ale căror consum de apă influențează energia necesară pentru încălzire. Astfel, se va institui un cadru comunitar unic pentru stabilirea cerințelor de proiectare ecologică aplicabile produselor respective la nivel comunitar, ceea ce va asigura eficiența și coerența legislației datorită utilizării unei abordări comune.

Punerea în aplicare va fi asigurată după cum urmează:

- vor fi elaborate măsuri de punere în aplicare pentru produsele care au un impact semnificativ asupra mediului, un potențial de îmbunătățire semnificativ și un volum important de vânzări și schimburi comerciale, luând în considerare legislația comunitară în vigoare sau inițiativele de autoreglementare existente. Pentru produsele consumatoare de energie reglementate de directiva actuală, planul de acțiune nu va avea efect asupra definirii măsurilor de punere în aplicare;
- pentru produsele care nu sunt încă reglementate, va fi elaborat un nou program de lucru, în conformitate cu dispozițiile directivei, astfel cum a fost modificată;
- toate măsurile de punere în aplicare vor face obiectul unor evaluări detaliate a impactului și a unei consultări publice și se vor baza pe principiul neutralității tehnologice.

Măsurile de punere în aplicare vor examina aspectele de mediu esențiale pe toată durata ciclului de viață al produselor. Mai precis, aceste măsuri vor lua în considerare consumul de energie și utilizarea resurselor de către produse. Se vor lua în considerare, după caz, și alte aspecte, cum ar fi, de exemplu, necesitatea de a reduce utilizarea de materiale periculoase și a resurselor rare.

În ceea ce privește grupul de produse vizat, măsurile de punere în aplicare vor stabili două niveluri de performanță, în conformitate cu dispozițiile în vigoare ale directivei.

- **cerințele** minime care trebuie respectate de către produs pentru a fi autorizat pe piața internă. Ori de câte ori este posibil, ar trebui să se utilizeze standarde armonizate europene, bazate în mod ideal pe standarde mondiale, pentru a sprijini producătorii în aplicarea măsurilor;
- **valorile de referință** avansate ale performanței ecologice, menite să semnaleze piețelor dintr-un stadiu precoce disponibilitatea în comerț a produselor înalt performante, precum și posibilă evoluție în viitor a cerințelor minime. Identificarea valorilor de referință este deja prevăzută de actuala directivă și va fi urmărită în mod sistematic în viitor. Ca regulă generală, valorile de referință vor

corespunde nivelului de performanță atins de cele mai performante produse disponibile pe piață. Respectarea acestor valori de referință va fi **voluntară** pentru industrie.

Cu scopul de a îmbunătăți în mod continuu produsele, măsurile de punere în aplicare vor indica, de asemenea, **data revizuirii** cerințelor minime și a valorilor de referință în funcție de ritmul previzibil al progresului tehnologic pentru grupul de produse în cauză. Astfel, cerințele minime și valorile de referință avansate ale performanței de mediu vor rămâne relevante în timp, iar întreprinderile vor dispune de o perspectivă pe termen lung a viitorului cadru de reglementare.

Cerințele minime și valorile de referință avansate ale performanței de mediu vor fi integrate în sistemul de etichetare descris în continuare. În acest scop, măsurile de punere în aplicare vor putea, de asemenea, identifica nivelurile intermediare de performanță.

2.2. Etichetarea produselor

Directiva privind etichetarea energetică va fi extinsă în acest stadiu pentru a cuprinde o gamă mai largă de produse, inclusiv produsele consumatoare de energie și alte produse energetice.

Categoriile de etichetare vor fi stabilite în conformitate cu, după caz, rezultatele procedurii prevăzute în cadrul directivei privind proiectarea ecologică.

Măsurile de punere în aplicare care decurg din directiva de etichetare vor determina, după caz, modalitățile precise de utilizare a etichetei.

Etichetarea va fi utilizată pentru a indica, pe de o parte, consumul/economia de energie în timpul fazei de utilizare și, pe de altă parte, alți parametri ecologici importanți ai produsului.

Eticheta ecologică va completa, ca etichetă **voluntară**, informațiile furnizate consumatorilor. Aceasta va servi în calitate de „etichetă de excelență” pentru a indica consumatorilor care sunt acele produse care ating un nivel de performanță ridicat, determinat în funcție de numeroase criterii ecologice, luate în considerare pe întreaga durată a ciclului de viață.

Regulamentul privind eticheta ecologică va fi revizuit pentru a simplifica și a raționaliza procedura de obținere a etichetei ecologice și pentru a crește numărul de produse vizate. Criteriile aplicabile vor continua să acopere o gamă largă de aspecte de mediu. În plus, vor putea fi elaborate, de asemenea, criterii pentru produsele care nu au fost încă stabilite cerințe de proiectare ecologică. Cu titlu indicativ, criteriile de atribuire a etichetei ecologice pentru un grup de produse vor fi stabilite astfel încât 10% din produsele disponibile pe piață în momentul respectiv să le poată îndeplini.

Deși procesul decizional prevăzut în cadrul regulamentului privind eticheta ecologică va rămâne distinct de cel al directivelor privind etichetarea și proiectarea ecologică, punerea în aplicare a acestor sisteme va fi strâns legată, pentru a garanta o utilizare eficientă a datelor și cunoștințelor științifice și pentru a asigura coerența informațiilor comunicate consumatorilor. În special, procesul de stabilire a criteriilor de obținere a etichetei ecologice va furniza informații studiilor analitice realizate în conformitate cu directiva privind proiectarea ecologică pentru stabilirea cerințelor minime și a valorilor de referință ale performanței de mediu și viceversa. În cazul examinării acelorași grupe de produse, metodele de evaluare și calendarele de revizuire vor fi, de asemenea, convergente.

2.3. Măsuri de stimulare

Un anumit număr de state membre oferă deja, în conformitate cu Tratatul și cu normele privind ajutoarele de stat⁹, măsuri de stimulare pentru dezvoltarea și achiziționarea de produse energetice și ecologice performante, precum și măsuri de „ecologizare” a practicilor în materie de achiziții publice, pentru a încuraja recurgerea la aceste produse. Cu toate acestea, criteriile pe care aceste produse trebuie să le îndeplinească pentru a beneficia de măsuri de stimulare sau de contracte de achiziții publice pot varia substanțial de la o țară la alta. Aceasta poate duce la o fragmentare a măsurilor de stimulare în cadrul pieței interne pentru produsele în cauză. În plus, potențialul piețelor publice, care reprezintă echivalentul a 16% din PIB-ul UE nu a fost exploatat decât marginal.

Pentru a depăși această fragmentare și pentru a promova recurgerea la produsele care au bune performanțe energetice și ecologice, directiva privind etichetarea, în urma unei evaluări a impactului, va stabili o **bază armonizată** pentru **achizițiile publice și măsurile de stimulare** oferite de UE și statele sale membre, astfel cum se explică în continuare.

În ceea ce privește **achizițiile publice**, măsurile de punere în aplicare care decurg din directiva privind etichetarea vor identifica una dintre clasele de etichetare drept nivel sub care autoritățile publice nu vor fi autorizate să efectueze achiziții. Acest nivel va fi stabilit pe baza rezultatelor evaluărilor de impact, în cazul grupelor de produse pentru care stabilirea acestui nivel ar trebui să contribuie substanțial la înregistrarea unor economii de scară și să favorizeze inovarea. Acest nivel ar trebui să corespundă clasei de performanță care maximizează capacitatea achizițiilor publice de a stimula piața înspre produse cu performanțe energetice și ecologice mai ridicate, asigurând, în același timp, un nivel adecvat de concurență pe piață, luând în considerare disponibilitatea produsului și garantând că povara pentru finanțele publice nu este, în general, mai ridicată decât cea care decurge din practicile actuale în materie de achiziții publice (atunci când se ține seama de durata totală de viață a produsului).

În ceea ce privește **măsurile de stimulare**, statele membre vor fi libere să aleagă dacă, și în ce formă, doresc să ofere măsuri de stimulare pentru a încuraja recurgerea la produse având bune performanțe energetice și ecologice, respectând totodată, după caz, dispozițiile dreptului comunitar, în special normele privind ajutoarele de stat¹⁰. Cu toate acestea, măsurile de punere în aplicare din cadrul directivei privind etichetarea vor identifica, ținând seama de rezultatul unei evaluări a impactului, una din clasele de etichetare drept nivel sub care statele membre nu vor fi autorizate să stabilească măsuri de stimulare. Acest nivel va fi stabilit în plus față de cerințele de mediu aplicabile la nivel comunitar. Această dispoziție se va aplica grupelor de produse pentru care există dovezi că fragmentarea măsurilor de stimulare ar putea să le reducă eficacitatea. În principiu, acest nivel va corespunde cu nivelul stabilit pentru achizițiile publice, ceea ce va spori impactul acestor măsuri.

Întrucât prețul reprezintă unul dintre principalii factori determinanți în alegerea produselor, instrumentele de piață pot contribui, de asemenea, la asigurarea unui preț corect și la internalizarea costurilor de mediu, sprijinind prin aceasta recurgerea la produse eficiente din punct de vedere energetic și ecologic. În acest sens, Comisia examinează, printre altele, opțiunile în ceea ce privește revizuirea cadrului de impozitare a energiei. În plus, Comisia a inițiat studii pentru a analiza avantajele și inconvenientele posibilelor mecanisme de stimulare fiscală la nivel comunitar. Acestea vor oferi baza pentru evaluarea necesității unor inițiative

---

⁹ În special orientările comunitare privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului (JO C 82, 1.4.2008, p. 1).

¹⁰ A se vedea nota de subsol 9.

suplimentare pentru produsele reglementate în special de directiva privind proiectarea ecologică, directiva privind etichetarea sau regulamentul privind eticheta ecologică.

Aceste acțiuni vor fi sporite și sprijinite de măsurile descrise în continuare:

2.4. Date și metode coerente privind produsele

Pentru a pune în aplicare această politică, sunt necesare date și metode coerente și fiabile pentru a evalua performanța ecologică generală a produselor, pătrunderea acestora pe piață și monitorizarea progreselor realizate. Ar trebui să se pună în comun, în cazul în care se consideră util acest lucru, datele privind produsele și impactul lor asupra mediului, care sunt solicitate și colectate în conformitate cu diferite instrumente. Metodele respective trebuie să fie, de asemenea, rentabile și ușor de aplicat, atât pentru factorii de decizie politică, cât și pentru industrie.

Ori de câte ori este posibil, ar trebui să se prevadă utilizarea standardelor armonizate europene, bazate în mod ideal pe standarde internaționale, pentru a spori astfel competitivitatea industriei și pentru a menține bune relații cu țările terțe și producătorii acestora.

2.5. Promovarea achizițiilor publice ecologice

Achizițiile publice ecologice vor fi consolidate în continuare prin măsuri *voluntare*, care vor completa măsurile obligatorii descrise mai sus, în conformitate cu normele pieței interne. Comisia va furniza autorităților publice orientări și instrumente pentru ca acestea să-și ecologizeze practicile în domeniul achizițiilor publice. De exemplu, va stabili obiective indicative în funcție de nivelul atins de statele membre cu cele mai bune rezultate și va oferi modele de caiete de sarcini conforme legislației care reglementează piața internă. Un proces de cooperare cu statele membre va fi, de asemenea, pus în aplicare pentru a identifica și aproba criterii comune în ceea ce privește achizițiile publice ecologice de produse și servicii care vor fi apoi utilizate în planurile de acțiune și orientările la nivel național. Monitorizarea obiectivelor stabilite se va baza pe respectarea acestor criterii. Criterii comune voluntare în materie de achiziții publice ecologice vor fi stabilite pentru servicii și pentru acele produse pentru care, nivelurile obligatorii prevăzute la punctul 2.3 nu au fost (încă) stabilite.

Aceste criterii comune se vor baza pe valorile de referință ale performanței ecologice și pe etichetele aplicabile. O comunicare distinctă consacrată achizițiilor publice ecologice va prezenta aceste măsuri în detaliu.

2.6. Colaborarea cu detaiștii și consumatorii

Detaiștii sunt în măsură să influențeze un consum mai durabil prin modul de funcționare, lanțurile de aprovizionare și comportamentul consumatorilor. Din ce în ce mai mult, detaiștii și producătorii recunosc că dezvoltarea durabilă oferă întreprinderilor o șansă formidabilă de creștere, competiție și inovare. Cu toate acestea, sunt necesare măsuri suplimentare pentru a reduce amprenta ecologică a sectorului vânzării cu amănuntul și a lanțului său de aprovizionare, pentru a promova produse mai durabile și pentru a informa mai bine consumatorii. Pentru a realiza acest lucru, celelalte părți interesate, atât producătorii, precum și consumatorii și alte organizații neguvernamentale, vor fi, de asemenea, chemate să-și aducă contribuția.

Este în curs de constituire un forum al detaiștilor. Acest forum va îndeplini următoarele funcții:

- identificarea principalelor domenii care trebuie abordate și definirea scenariului de bază al inițiativelor existente;

- punerea în comun a celor mai bune practici, extinderea acoperirii geografice a inițiativelor existente și urmărirea inițierii de noi inițiative; precum și
- raportarea privind progresul înregistrat de acțiunile realizate individual de aceștia.

Obiectivul vizat este ca detailiștii mari să se angajeze să întreprindă o serie de acțiuni ambițioase și concrete care să conțină obiective, termene, rezultate și indicatori de monitorizare definiți în mod clar.

Aceste angajamente răspund apelului lansat de Comisie către întreprinderi de a-și întări responsabilitatea socială, așa cum este definită în Comunicarea Comisiei din 2006¹¹.

Politica UE de protecție a consumatorilor poate furniza instrumentele de piață pentru a permite cetățenilor, în calitate de consumatori, să facă alegeri durabile în materie de protecția mediului. Prin urmare, Comisia va sprijini, de asemenea, acțiuni care vizează sensibilizarea consumatorilor și care facilitează efectuarea unor alegeri informate, în deplină cunoștință de cauză. Aceasta se va realiza, de exemplu, prin intermediul elaborării unor instrumente menite să informeze și să sensibilizeze tinerii¹² sau prin module online de educație pentru adulți¹³ dedicate consumului durabil.

3. O PRODUCȚIE MAI ECONOMICĂ ÎN RESURSE

Cadrul de reglementare pentru procesele de producție este bine cunoscut la nivel european. Acesta include reglementări în ceea ce privește emisiile industriilor în mediul înconjurător (directiva privind prevenirea și controlul integrat al poluării)¹⁴ și sistemul de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră¹⁵. Cu toate acestea, este necesară stimularea în continuare a proceselor de producție care permit o utilizare mai eficientă a resurselor și care sunt inovatoare din punct de vedere ecologic, pentru a reduce dependența de materii prime și pentru a încuraja o utilizare optimă a resurselor și reciclarea.

Prezentul plan de acțiune propune o serie de acțiuni integrate menite să funcționeze în sinergie cu politica menționată anterior care vizează favorizarea unui consum mai inteligent și produse mai bune, prin *extinderea, intensificarea și accelerarea efectelor sale*.

Acțiunea se va concentra asupra următoarelor trei domenii:

3.1. Creșterea utilizării eficiente a resurselor

Utilizarea eficientă a resurselor contribuie la obiectivul creării unei valori adăugate cu mai puține resurse. În cadrul UE, productivitatea resurselor (calculată prin raportul între PIB și utilizarea resurselor, în EUR/kg) a înregistrat o rată anuală de creștere de 2,2% în termeni reali în cursul ultimilor 10 ani. Aceasta înseamnă că UE a reușit să stabilizeze utilizarea resurselor într-o economie în creștere, în principal datorită creșterii eficienței în producție, dar și rolului sporit al serviciilor în cadrul economiei. Îmbunătățirea productivității resurselor ar trebui să continue într-un ritm cel puțin egal cu această medie comunitară.

¹¹ Să facem din Europa un pol de excelență în materie de responsabilitate socială a întreprinderilor - COM(2006) 136.

¹² Cu ajutorul Agendei Europa.

¹³ În cadrul DOLCETTA, instrument online al UE pentru educarea consumatorilor.

¹⁴ Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării) - COM(2007) 844, 21.12.2007.

¹⁵ Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității (JO L 275, 25.10.2003, p. 32).

Alte instrumente vor fi elaborate pentru a monitoriza, standardiza și promova utilizarea eficientă a resurselor, luând în considerare întreaga durată a ciclului de viață și deci, inclusiv comerțul. Analize și obiective detaliate, axate pe materiale vor fi abordate ulterior, în funcție de importanța ecologică și de accesul la resurse naturale.

3.2. Sprijinirea ecoinovării

Inovarea în domeniul bunurilor și serviciilor ecologice este esențială pentru punerea în aplicare cu succes a prezentului plan de acțiune și joacă un rol determinant în politica inovării. Numărul de brevete într-un domeniu dat este unul dintre indicatorii disponibili care permit măsurarea nivelului de inovare. În conformitate cu OCDE, brevetele obținute în UE în domeniul ecoinovării sunt în creștere, statele membre cele mai bine clasate acordând 3,5 brevete/miliard PIB (în euro) pe an.

Vor fi elaborate instrumente pentru monitorizarea, standardizarea și creșterea ecoinovării, precum și a difuzării sale în UE, în cadrul unei politici mai vaste a UE în materie de cercetare și inovare și a instrumentelor prevăzute de aceasta.

Va fi instituit un sistem de verificare a tehnologiilor de mediu la nivel comunitar pentru a permite un control fiabil, de către terți, a performanțelor noilor tehnologii și a potențialului lor impact asupra mediului. Va fi vorba de un sistem voluntar, autofinanțat parțial, care se va baza pe un cadru de reglementare. Acesta va contribui la suscitarea încrederii în noile tehnologii care apar pe piață.

3.3. Consolidarea potențialului ecologic al industriei

Revizuirea regulamentului EMAS

Sistemul comunitar de management de mediu și audit, EMAS¹⁶, ajută societățile să-și optimizeze procesele de producție, să reducă impactul asupra mediului și să utilizeze resursele într-un mod mai eficient. EMAS funcționează ca un sistem voluntar de management de mediu și audit.

În scopul exploatării depline a potențialului pe care îl oferă acest sistem, de atingere a unei utilizări mai eficiente a resurselor în procesele de producție, este necesară o revizuire substanțială a acestuia, pentru a crește participarea societăților și pentru a reduce povara administrativă și costurile pentru IMM-uri.

Elaborarea inițiativelor de politică industrială în favoarea industriilor din domeniul mediului

Industria din domeniul mediului¹⁷ contribuie la îmbunătățirea eficienței energetice și a performanței ecologice a economiei.

Vor fi luate inițiative pentru a promova mai intens competitivitatea industriilor din domeniul mediului și pentru a facilita utilizarea produselor și serviciilor acestora de către industriile tradiționale. Aceste inițiative fac parte din punerea în aplicare a politicii industriale a Comisiei

---

¹⁶ Regulamentul (CE) nr. 761/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 martie 2001 privind participarea voluntară a organizațiilor la un sistem comunitar de management de mediu și audit (EMAS) (JO L 114, 24.4.2001, p. 1).

¹⁷ Industria din domeniul mediului sunt „activități care produc bunuri și servicii destinate măsurării, prevenirii, limitării, minimizării sau corectării daunelor aduse mediului care afectează apa, aerul și solul, precum și problemele referitoare la deșeuri, zgomot și ecosisteme” (Eurostat/OCDE (1999). Această definiție include gestionarea deșeurilor și a apelor uzate, sursele de energie regenerabile, consultanța de mediu, combaterea poluării atmosferice, ecoconstrucția etc.

Europene¹⁸. În acest sens, se va realiza un examen exhaustiv al obstacolelor de reglementare și a disfuncționalităților pieței care împiedică competitivitatea industriilor din mediul mediului și recurgerea la acestea de către alte sectoare din economie. Aspectele abordate vor fi în special piața internă și inițiativa „îmbunătățirea reglementării”, standardizarea și accesul la finanțări. Se va studia potențialul tehnologiei informației și comunicațiilor de a oferi soluții durabile¹⁹. O atenție specială va fi acordată domeniilor prioritare identificate în cadrul inițiativei privind piețele-pilot.

Sprijinirea IMM-urilor

Lipsa de informații, competențele insuficiente, precum și numărul redus de resurse financiare și umane creează dificultăți pentru IMM-uri în ceea ce privește valorificarea pe deplin a oportunităților comerciale oferite de o bună gestionare a mediului.

Între 2005 și 2007, Comisia a introdus o serie de măsuri strategice vizând sprijinirea IMM-urilor europene, în special pentru ca acestea să-și îmbunătățească performanța ecologică²⁰. Alte măsuri au fost incluse în Comunicarea privind un „Small Business Act” pentru Europa²¹. Rețeaua „Enterprise Europe Network” va contribui în special la sensibilizarea IMM-urilor și la difuzarea cunoștințelor tehnice și a competențelor dobândite în cadrul altor programe și inițiative comunitare în domeniul mediului și energiei.

4. ACȚIUNI ÎN DIRECȚIA UNOR PIEȚE MONDIALE PENTRU PRODUSE DURABILE

În afara liniilor principale de acțiune descrise mai sus, se vor realiza activități la nivel mondial. Acestea se vor baza pe inițiativele existente, cum ar fi strategia tematică privind utilizarea durabilă a resurselor naturale; Fondul global pentru energii regenerabile și eficiență energetică; precum și planul de acțiune al UE cu privire la aplicarea legislației în domeniul forestier, la guvernarea și la schimburile comerciale (FLEGT). Pe lângă aceste acțiuni, Comisia va întreprinde următoarele obiective:

- promovarea abordărilor sectoriale în negocierile internaționale privind climatul ca un element și o completare la acordul internațional global asupra schimbărilor climatice pentru perioada post-2012. Guvernele și industriile încep să elaboreze abordări sectoriale și să se angajeze să respecte nivelurile de referință specifice în materie de emisii sau de eficiență energetică. Aceasta va permite țărilor în curs de dezvoltare să întreprindă măsuri în sectoare specifice, care ar putea reduce creșterea emisiilor, astfel încât emisiile acestor sectoare să difere substanțial de scenariul de bază sectorial. Aceasta va permite, de asemenea, industriei să limiteze emisiile și, eventual, să răspundă preocupărilor cu privire la pierderea de carbon. Comisia va susține elaborarea unor astfel de abordări în contextul viitoarelor negocieri internaționale privind schimbările climatice. Activitățile vor include consolidarea capacităților în principalele economii emergente și determinarea elementelor esențiale necesare pentru stabilirea abordărilor sectoriale în cadrul privind clima pentru perioada post-2012 instituit de ONU;

---

¹⁸ Punerea în aplicare a programului comunitar de la Lisabona: un cadru politic de consolidare a producției UE - spre o abordare mai integrată a politicii industriale - COM(2005) 474.

¹⁹ Soluționarea problemei eficienței energetice prin tehnologiile informației și comunicațiilor, COM(2008)241 final

²⁰ IMM-uri ecologice și competitive. Program de sprijinire a întreprinderilor mici și mijlocii în vederea respectării legislației de mediu - COM(2007) 379.

²¹ Gândiți mai întâi la scară mică - Un „Small Business Act” pentru Europa – COM(2008) 394.

- promovarea bunelor practici la nivel internațional. Politicile în domeniul consumului și producției durabile vor fi promovate, în contextul Planului-cadru de 10 ani al programelor Națiunilor Unite pentru o producție și un consum durabile (procesul de la Marrakesh). Măsuri suplimentare vor consolida parteneriatele, cum ar fi parteneriatul UE-Asia (programul SWITCH) și vor sprijini mesele rotunde și grupurile internaționale de experți. În plus, la 7 iunie 2008, la inițiativa Comisiei Europene, țările din G8, împreună cu China, India și Coreea de Sud au luat decizia de a institui în comun parteneriatul internațional pentru cooperare în domeniul eficienței energetice (IPEEC);
- promovarea comerțului internațional de bunuri și servicii ecologice. Liberalizarea comerțului de bunuri și servicii ecologice poate contribui la diseminarea tehnologiilor ecologice și astfel, poate susține adaptarea la o economie caracterizată prin emisii scăzute de dioxid de carbon, valorificând și consolidând totodată competitivitatea Europei în sectorul mediului. UE își continuă eforturile care vizează liberalizarea comerțului de bunuri și servicii ecologice în cadrul negocierilor OMC de pe Agenda de la Doha pentru dezvoltare și în contextul negocierilor comerciale bilaterale. Aceasta ar trebui făcută, dacă este posibil, pe baza normelor internaționale. Directiva privind proiectarea ecologică va permite elaborarea de standarde de mediu și de standarde de eficiență energetică pentru un anumit număr de produse. Aceasta poate conduce la adoptarea de standarde internaționale și contribui la crearea de piețe de export pentru principalele întreprinderi europene. Politica comercială și dialogul industrial ar trebui să contribuie la acest proces.

5. CONCLUZII ȘI FOAIA DE PARCURS

Prezenta comunicare definește un pachet integrat de măsuri în vederea ajungerii la un consum și producție mai durabile, consolidând în același timp competitivitatea economiei europene. Ea se bazează pe un anumit număr de politici ale UE. În special, Strategia de dezvoltare durabilă a UE, revizuită, a definit consumul și producția durabile ca fiind una din provocările majore pentru Europa. Programul comunitar de la Lisabona 2008-2010 include printre orientările sale majore promovarea unei politici industriale orientate spre o producție și un consum mai durabile.

Planul de acțiune este însoțit de următoarele documente:

- propunere de extindere a directivei privind proiectarea ecologică;
- propunere de revizuire a regulamentului privind eticheta ecologică;
- propunere de revizuire a regulamentului EMAS;
- comunicare privind achizițiile publice ecologice.

Următoarele inițiative vor urma la scurt timp:

- propunere de revizuire a directivei privind etichetarea energetică;
- propunere de regulament pentru un sistem de verificare a tehnologiilor de mediu;
- celelalte acțiuni vor urma mai târziu în 2008/2009: promovarea utilizării eficiente a resurselor; promovarea ecoinovării; elaborarea de inițiative de politică industrială în favoarea industriilor din domeniul mediului; abordări sectoriale; promovarea bunelor practici la nivel internațional; promovarea comerțului internațional de bunuri și servicii ecologice.

- Comisia va examina progresul realizat și va prezenta un raport privind punerea în aplicare a planului de acțiune în 2012. Cu această ocazie, Comisia va analiza în special dacă sunt necesare măsuri suplimentare pentru îmbunătățirea performanței energetice și ecologice a produselor, în special prin extinderea directivelor privind proiectarea ecologică și etichetarea pentru a cuprinde produsele neenergetice.